

Varaždinska županija u očuvanju zaštićenih stabala za buduće naraštaje

20.1.2023.

Župan Varaždinske županije Anđelko Stričak obišao je u pratnji svojih suradnika, pročelnika Upravnog odjela za poljoprivredu i zaštitu okoliša dr.sc. Dragutina Vinceka i Sanje Kopjar, ravnateljice Javne ustanove „PRIRODA“ Varaždinske županije rasadnik Hrvatskog šumarskog instituta, u kojem se na uzgoju i školovanju nalaze sadnice odnosno proizvedeni klonovi sa zaštićenih stabala Varaždinske županije. Županu i njegovim suradnicima rasadnik i djelatnost Instituta je predstavila ravnateljica Hrvatskog šumarskog instituta dr.sc. Sanja Perić sa suradnicima koja ih je i tom prigodom upoznala sa radom i aktivnostima samog instituta te mogućnostima za daljnju suradnju između Varaždinske županije i Instituta.

Podsjetimo, tijekom 2022. godine, djelatnici Hrvatskog šumarskog instituta prikupili su vegetativne izbojke (tzv. plemke) sa stabla „Beline lipe“ iz Visokog, zaštićenog spomenika prirode, kao i sa stabla jedinstvenog primjerka „koprivolisne lipe“ iz Arboretuma Opeka te „Andrijine lipe“ iz Kneginca Gornjeg.

Posljednjih desetljeća svjedoci smo intenzivnih promjena u svijetu u kojem živimo, kako u načinu života, tako i u klimatskim promjenama. Sve češći temperaturni ekstremi, iznenadne oborine izvan njihove uobičajene sezone te duga sušna i kišna razdoblja značajno utječu na odumiranje svih zaštićenih starih stabala, a koja su već odavno nagrižena „zubom vremena“. Sve navedeno bio je razlog da se i Javna ustanova „PRIRODA“ Varaždinske županije uključi u projekt očuvanja genofonda zaštićenih i/ili znamenitih stabala na području Republike Hrvatske, a koji Zavod za genetiku, oplemenjivanje šumskog drveća i sjemenarstvo Hrvatskog šumarskog instituta provodi već preko deset godina.

Župan Stričak je prilikom posjete naglasio kako na području Varaždinske županije nailazimo na veliki broj primjeraka starih stabala, koja su odraz nekadašnje tradicije sadnje drveća.

- Cijepljenjem plemki na već pripremljene podloge dobiveni su klonovi iz kojih će se u konačnici dobiti stabla jednakih genetskih obilježja kao i matično stablo s kojeg su plemke i prikupljene, a čime će se geni „Beline lipe“ iz Visokog i „koprivolisne lipe“ iz Arboretuma Opeka te „Andrijine lipe“ iz Kneginca Gornjeg sačuvati i za generacije koje dolaze. Upravo je njihovo očuvanje od velikog značaja za lokalnu sredinu u kojoj se nalaze jer ta stabla u tim mjestima imaju statusni simbol. Za njih su ona dio povijesti i sama obilježja tih mjesta. Sve to gledano u cjelini može za Varaždinsku županiju u konačnici imati dodatni turistički potencijal – istaknuo je župan Stričak.

